

Оскільки компанії, пов'язані з Україною, становлять кілька відсотків від загального лістингу WSE, то з 2011 р. WSE публікує свій національний індекс WIG-Ukraine, введений після національного індексу WIG-Poland.

Уряд Польщі, виражаючи інтереси польського суспільства, завжди приділяє велику увагу всім оцінюваним і вимірюваним складовим рейтингів Doing Business Світового банку, вживаючи практичних заходів для досягнення міжнародних порівняльних переваг. Подібна діяльність уряду України завжди супроводжувалася об'єктивними і суб'єктивними проблемами [2]. Перевагами розміщення капіталу на WSE є лояльне до інвестицій законодавство Польщі, відносно невисокі витрати для розміщення (6–10% загального обсягу емісії) та порівняно проста процедура виходу на біржу. Трудова міграція з України до Польщі (а також конкуренція університетів України і Польщі) свідчить про переваги Польщі у створенні сприятливого ділового середовища [3]. Оскільки українська компанія не мала права купувати акції вітчизняних емітентів на іноземних фондових біржах, то виходила на ці біржі через фірму спеціального призначення (special purpose vehicle, SPV), створену в іноземній юрисдикції. Юридично SPV була іноземним емітентом, для купівлі цінних паперів якого потрібна індивідуальна валютна ліцензія Національного банку України [4].

Фактичною умовою розміщення цінних паперів на WSE є реєстрація емітента в одній з країн Європейського Союзу (ЄС). Оскільки Україна є асоційованим членом ЄС з 2014 р. (Польща є повноправним членом ЄС з 2004 р.), то при виході на WSE компанія, пов'язана з Україною, реєструвала відповідну SPV в одній з країн ЄС, яка має правничі та податкові порівняльні переваги [5]. Першою такою компанією у 2006 р. стала Astarta Holdings, зареєстрована у Нідерландах (ця компанія успішно співпрацює з НаУКМА). У 2007 р. на WSE вийшла Kernel Holding S.A. (Люксембург), у 2010 р. – Agroton (Кіпр), Milkiland (Нідерланди), Sadovaya Group (Люксембург), у 2011 р. – KSG Agro S.A. (Люксембург), Industrial Milk Company (Люксембург), Ovostar Union N.V. (Нідерланди), Westa ISIC S.A. (Люксембург), Coal Energy S.A. (Люксембург), у 2012 р. – KDM Shipping (Кіпр). У 2010 р. на альтернативний майданчик WSE вийшла Agroliga, а у 2013 р. – Cereal Planet. При цьому фірма Baker & McKenzie була юридичним консультантом для Agroton, а фірма Pricewaterhouse Coopers – для Milkiland, Sadovaya Group, Agroliga.

Ефективна організація ринків капіталу України потребує підготовки кваліфікованих кадрів України у питаннях економіки, фінансів і бізнесу.

*Список використаних джерел:*

1. Познякова О.І., Вільгард М.Р. Проблеми та перспективи розміщення цінних паперів українських компаній на Варшавській фондовій біржі та її альтернативних майданчиках // Молодий вчений. – 2016. – № 4 (31). – С. 160–164.
2. Балюк А. Наша цель сегодня – не допустить «бегства» украинских ценных бумаг на зарубежные фондовые площадки // Бизнес. – 2007. – № 4. – С. 54–59.
3. Finansowo-analityczna gwarancja rozwoju gospodarki narodowej. M.Ślęzak (red.) – Warszawa: Umiński Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny imienia Pawła Tytusa; iScience, 2017. – 218 str.
4. Харченко Н.В. Проблемы выхода украинских эмитентов на иностранные фондовые биржи // Кримський економічний вісник. – 2012. – № 1. Частина II. – С. 321–325.
5. Прокопенко А.О. Вимоги до виходу українських підприємств на світові фондові ринки / Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. – Донецк: ДонНУ, 2014. – Т. 1. – С. 316–319.

**Дадашова І. А.**  
*Студентка 4 р.н., НаУКМА*

## **ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛЕЙ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ**

Розвиток усіх суб'єктів господарювання, їхнє функціонування залежить від ефективності методів управління і організації діяльності підприємства. Саме тому необхідною є розробка нових технологій ведення бізнесу, які б підтримували конкурентоспроможність продукції, що

пропонує підприємство. Дослідженню методології моделювання бізнес-процесів присвячені наукові праці Г. Халеді, С. Розенберг, Л. Рабело та інших [1; 2; 3]. Аналіз сучасних досліджень надає змогу оцінити дієвість методів моделювання бізнес-процесів на практиці та визначити найбільш поширені типи моделей, серед яких системна динаміка.

Важливо відзначити роботу Г. Халеді, яка має назву «Моделі системної динаміки внутрішніх процесів фірм» [1]. У статті розглянуто системний підхід до імітації внутрішніх процесів типової організації з метою виявлення і прогнозування впливу різних стратегій управління на довгострокову фінансову діяльність підприємства. На її основі було розроблено удосконалену модель, у якій головну інформацію отримано через фінансову звітність: звіт про прибутки і збитки, бухгалтерський баланс, звіт про рух грошових коштів. Основними запасами є: запаси продуктів, фінансові рахунки (заборгованість, балансова вартість активів, готівкові гроші). Потоками є чинники зростання або зменшення запасів, такі, як виробництво і відвантаження, запозичення і погашення заборгованостей, інвестиції та амортизація, а також зміна доходів і витрат. Запаси характеризують стан системи і генерують інформацію, на основі якої приймаються управлінські рішення. Рішення можуть змінювати швидкості потоку, тим самим змінюючи запаси і, зазвичай, закриваючи петлі зворотного зв'язку в системі.

Для зручності змінні бізнес-процесів поділено на чотири основні підсистеми: фінансові (financial), операційні (operational), споживчі (customer aspect) та організаційні (organizational). Мета підприємства полягає у максимізації змінної *TotalPV*, тобто максимізувати поточну вартість сумарних виплат акціонерам (Рис.1).

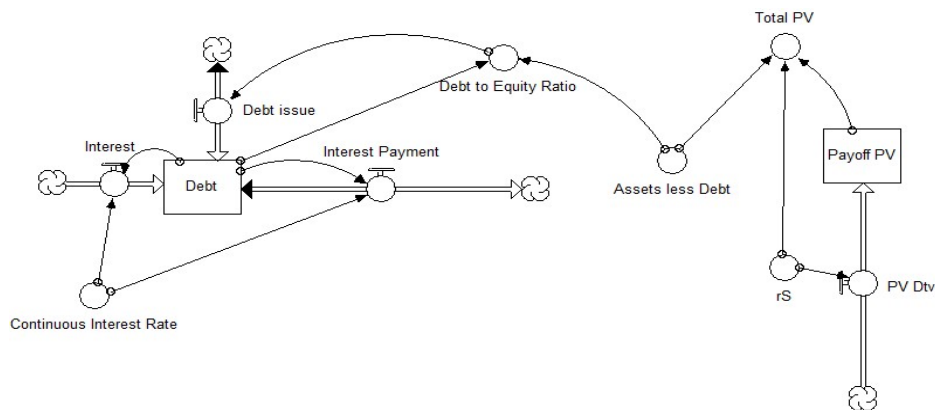


Рис. 1. Структура підсистеми запасу Payoff PV

Джерело: розроблена автором у середовищі IThink на основі [1]

Напрями підвищення ефективності функціонування компанії залежить від таких основних чинників, що можна розглянути за допомогою побудованої моделі: використання основних засобів, прискорення обороту оборотних коштів, підвищення ефективності роботи персоналу.

Основні засоби у моделі представлені змінною *Fixed Assets*. Відповідно з моделі можна виявити необхідність удосконалення структури основних засобів, технічного переозброєння, знайти проблемні місця або виробничі етапи, що необхідно ліквідувати. Окрім цього, у моделі можна відстежити зростання виробничої потужності підприємства і за виявлення спаду – змінити тенденцію. Також ефективність основних засобів залежить від кваліфікаційного рівня персоналу, що їх обслуговує, тобто організаційна підсистема моделі також дає змогу прослідкувати за цим фактором.

Прискорення оборотності оборотних коштів можна визначати на таких етапах: формування виробничих запасів, сфера виробництва, сфера обігу.

За виробничі запаси у моделі відповідає змінна *Inventory*. Для підвищення ефективності варто зосереджувати увагу на створенні оптимальних обсягів виробничих запасів, використовувати раціональні схеми постачання, які залежать від управлінських рішень та застосовувати оптимальне співвідношення ціни та якості виробничих запасів, що вплинуть на витрати.

Модель допомагає визначити тривалість циклу виробничого процесу та визначити ефективність сфери виробництва. У сфері обігу можна удосконалювати маркетингову діяльність

підприємства, що також включена у модель, стимулювати збут продукції та ефективно управляти дебіторською заборгованістю, що існує у компанії у той чи інших момент часу.

Ефективність роботи персоналу також безпосередньо впливає на підприємство. З організаційної підсистеми можна визначити чи є склад персоналу оптимальним, визначити ефективність заробітних плат, поліпшити системи підготовки персоналу і загалом удосконалити усю підсистему.

Отже, застосування системної динаміки є поширеним та актуальним у сучасних дослідженнях та допомагає відобразити причинно-наслідкові зв'язки об'єктів будь-якого з бізнес-процесів підприємства, при цьому визначивши вплив управлінських рішень на них. Моделювання демонструє роботу підприємства в цілому, допомагає з'ясувати як воно взаємодіє із зовнішніми підприємствами, замовниками і постачальниками та як організована діяльність на кожному робочому місці.

*Список використаних джерел:*

1. Hamed Khaledi. A Generic System Dynamics Model of Firm Internal Processes / Hamed Khaledi. // System Dynamics Model for Firm. – 2012. – P. 1–23.
2. Zuzana Rosenberg. A System Dynamics Model for Business Process Change Projects / Zuzana Rosenberg, Tobias Riasanow, Helmut Krcmar. // Technische Universität München. – 2015. – P. 1–27.
3. Enterprise Simulation: A Hybrid System Approach / Luis Rabelo, Magdy Helal, Albert Jones, Hyeung-Sik Min. – 2015. – P. 1–23.

**Dadashova Pervin**

*PhD in Economics, Senior Lecturer, NaUKMA*

## **MONETARY POLICY RULE AND MACROPRUDENTIAL TOOLS: INTERACTION VS. CONTRADICTION**

For a long period of time monetary policy was only one major apparatus related to the financial markets regulation. It can be responsible for the economic growth and unemployment in some cases, but first of all it is empowered with core interest rate instrument to control inflation. Meanwhile, the financial system has been treated as a part of the transmission mechanism that has to ensure efficiency of the Central banks' instruments. But after the last global financial crises, new goal arises in front of regulators – financial stability, with its respective policy approach – macroprudential. And the question is whether there should be an efficient interaction between these two policies: macroprudential and monetary, if some obvious tradeoffs are in place.

Both monetary and macroprudential policies work through the financial market. Despite they have different goals there is an interaction between effects they make. For instance, such macroprudential tools as capital buffers are intended to increase the banking system resilience, on the other hand their implementation lead to the lending decrease, which further can provoke both output growth slowdown and inflation downturn. On the contrary, during crises the Central banks are advised to decrease capital requirements, which can lead to faster price growth, whereas inflation rate has to be restrained by monetary instruments. Not only in this case but in many others there can be an explicit tradeoff between monetary and macroprudential policy goals. Emergence of this new contradiction between macroeconomic policies rises both policy and research questions.

In this regard, one of the main policy questions that were in focus of economists is the architecture of the macroprudential regulatory bodies. Precisely, it is not obvious who should be in charge of the macroprudential policy to ensure its efficiency. There is no unique answer to this question. As it was shown in literature, in over 60 percent of countries with established macroprudential policy mandate it belongs to the Central bank. Moreover, among countries with emerging markets, even in case the mandate is given to the interagency financial stability body, the Central bank chairs the board in 58 percent of cases. Hence, the question of possible contradiction between policies becomes crucial for the Central bank's efficiency.

Possible negative effects that implementation of macroprudential policy may have of monetary goals and vice versa have been studied in several papers so far. The major instrument for this is dynamic stochastic general equilibrium models (DSGE). For instance it was shown that depending on